

LIETUVOJE BUVO PAGROBTI

Saugumiečiai buvo pagrobę Sadūnaitę, Grigą ir kun. Puzoną.

Telefonu iš okupuotos Lietuvos š. m. rugsėjo 1 d. ELTA sužinojo, kad rugpiūčio 28 d. buvo pagrobti trys lietuviai, nuvežti į Gudijos miškus ir paleisti.

Robertas Grigas, buvęs sovietinės armijos kareivis, kadaise atsisakęs atlikti priesaiką, buvo saugumiečių suimtas bei pagrobtas 1987 m. rugpiūčio 28 d., 11 v.v. Suėmimo metu smarkiai sumuštas — išmušti keli dantys, sudaužyti akiniai. Kelias valandas buvo vežiojamas automobiliu po nežinomas vietas, pagaliau atvežtas į Gudijos miškus. Ten saugumiečiai rugpiūčio 29 d., apie 2 v.r. atvedė jį prie iškastos duobės ir liepė susikalbėti paskutinę maldą, nes būsiąs sušaudytas už demonstracijos organizavimą Vilniuje ir antisovietinę veiklą. Po grąsinimo vėl buvo vežiojamas. Pagaliau jam pavyko pabėgti iš stovinio automobilio, kai pagrobėjai pasišalino. Susivokė esąs prie Latvijos sienos ties Joniškiu. Prisiglaudė Joniškių šventovėje. Iš ten grįžo namo.

Nijolė Sadūnaitė buvo pagrobta rugpiūčio 28 d. 17 v., važiuojant automobiliu iš Vilniaus į Kauną. Jai buvo liepta persėsti į kitą automobilį, kuris buvo be numerio. Ji atpažino du saugumiečius — Semjonovą ir kitą eilinį, dalyvavusius jos suėmime balandžio 1 d. Nijolė buvo vežiojama automobilyje ir tardoma 30 valandų. Tardyme jai buvo pasakyta, kad ryšium su demonstracija rugpiūčio 23 d. Vilniuje ji turėtų būti sušaudyta. Ji taip pat buvo nuvežta į Gudijos miškus.

Buvo pagrobtas bei suimtas Kiauklių parapijos klebonas kun. Rokas Puzonas, nuvežtas į Gudijos miškus ir išstumtas iš automobilio. Iš ten daugiausia pėsčias grįžo namo.

Spėjama, minėtieji asmenys buvo suimti bei pagrobti dėl to, kad po demonstracijos Vilniuje jie telefonu pasitarė dėl kelionės į Šiluvą rugpiūčio 30 d. Galbūt saugumiečiai norėjo tuos asmenis sukliudyti nuo dalyvavimo Šiluvos eisenoje. Keliai į Šiluvą rugpiūčio 30, sekmadienį, buvo sovietinių kareivių užblokuoti, ir niekas be specialaus leidimo negalėjo ten vykti. Inf.

S. PAULO — Tarptautinis aerouostas. Kun. Pr. Gavėnas pasitinka Dom Luciano grįžusį iš Lietuvos. Nuotrauka iš dienraščio FOLHA DE S. PAULO pirmojo puslapio, sekmadienio, rugsėjo 20 d. laidos.

Foto Paulo Whitaka

BRAZILIJOS VYSKUPAI LANKĖSI LIETUVOJ

Šeštadienį, rugsėjo 19, grįžo iš Sovietijos Brazilijos Vyskupų Konferencijos pirmininkas, Dom Luciano (Dom Ivo dar dviem dienom pasiliko Romoj). Ir pats pasisiūlė sekmadienį atvykti į šv. Kazimiero parapijos būstinę atpasakoti įspūdžius, "kol dar viskas šviežia".

Tad sekmadienį popietėj, šv. Kazimiero klebonijoje susirinkus įvairių organizacijų atstovams, Dom Luciano plačiai atpasakojo kelionę ir įspūdžius ir atsakinėjo į klausimus. Pokalbis buvo įrašytas į juostelę — bus išverstas į lietuvių kalbą ir paskelbtas spaudoje. Tad čia tik kelios užuominos.

Kelionę iššaukė pats Popiežius. Kai praėjusių metų gale tuometinis CNBB pirmininkas, Dom Ivo, lankėsi Libijoje ir grįžęs, atreportavo Popiežiui apie ten atliktą misiją, Šv. Tėvas jam liepė aplankyti ir Lietuvą. Bet tam reikia leidimo, o geriau, kvietimo. Tokį kvietimą Sovietijoje gali daryti tik Stačiatikių Bažnyčios galva, kviesdamas aplankyti Ortodoksų Bažnyčią. Ir visam tam reikia

laiko. Gi tuo tarpu Dom Ivo buvo pakeistas pirmininkystėj Dom Luciano, tai Popiežius jam patikėjo šią misiją. Ir išvažiavo abudu.

Taigi, kad galėtų aplankyti Lietuvą, turėjo pirma aplankyti Maskvą ir būti Stačiatikių Bažnyčios svečiais. Maskva jiems nustatė ir kelionių programą. Nors buvo numatyta trys dienos Lietuvoje ir apsilankymas Latvijoje, tačiau praktikoje Latvija buvo nubraukta, o Lietuvai atiteko tik dvi dienos. Lankėsi Vilniuj ir Kaune, visur lydimi įgudusių "vertėjų" ir apnakvydinti tik viešbučiuose.

Su kuo ir apie ką kalbėjosi tiek Rusijoje kiek Lietuvoje, kokius sprendimus įstengė įterpti į bendrai suredugotą dokumentą, kokius įspūdžius išsivežė ir kokias perspektyvas susidarė — bus perduota iš juostelės. Ir visa tai Dom Luciano ir Dom Ivo referuos Popiežiui.

Bendrai imant, Dom Luciano laiko kelionę labai pozityvią. Ir gražiausius įspūdžius parsivežęs iš Lietuvos Bažnyčios.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metine prenumerata Brazilijoje Cz. 500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveiklinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetru Cz. 30,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 10,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 800,00

I tolimes kraštus: 75 Dol.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

VIENĄ SKRIAUDA, JAU ATITAIŠĖ

Vakarų spauda apie tremtinį Vilniaus vyskupą Julijoną Steponavičių ir lietuvių išėvija

Keturiasdešimt metų reikėjo lietuviams kentėti ir kovoti su beprotišku spaudos draudimu, ligi galop carlo teismas Petrapilyje nusprendė, kad draudimas neįstatymiškas, negaliojantis. Daugiau kaip ketvirtį šimtmečio Klaipėdos katalikų protestai dėl nusavintos ir suprofanuotos šventovės atsimušdavo kaip žirniai nuo sienos. O štai pasirodė, kad pakanka Klaipėdos miesto vykdomojo komiteto nutarimo ir sena skriauda ištaisoma.

Tiesa, neskubėkime sakyti "op": ar pažadas bus tesėtas, pamatysime tik po dvejų metų. Ir vis dėlto nederėtų jokiū būdu menkinti Klaipėdos vykdomosios valdžios nutarimo, kuris naikina skriaudą ir drauge paskyrė bei parodė kelią į kitų skriaudų atitaisymą. Jau pats laikas paklausti Vilniaus miesto vykdomąjį komitetą, per kiek laiko jis numato sugrąžinti Vilniaus katedrą ir ateizmo muziejum paverstą Šv. Kazimiero šventovę? Su tokiu pat klausimu reikia kreiptis ir į Kauno miesto vykdomąją valdžią dėl fabriku paverstos Prisikėlimo šventovės. Nusavintų šventovių gražinimas ir naujų statymų smarkiai išaugusiųose miestuose yra gyvybiškas tikinčiųjų klausimas, teigiamai valdžios sprendžiamas kaimyninėje Lenkijoje. Į tai negali nekreipti dėmesio ir tarybinė valdžia, vykdydama dabar jai keliamą visuomenės demokratinimo uždavinį.

Skriaudžiamas vyskupas

Yra ir daugiau skubiai taisytinių praeities klaidų tikėjimo laisvės ir žmogaus teisių srityje. Čia reikia priminti vis dar neatitaisomą valdžios savivalavimo veiksmą prieš Vilniaus vyskupą

Julijoną Steponavičių. Jis jau 27-sius metus kliudomas eiti savo pareigas ir laikomas toli už savo arkivyskupijos ribų. Jau seniai laikas, jog koks nors sovietinis teismas, panašiai kaip savo metu Petrapilio teismas, paskelbtų Vilniaus vyskupo tremtį neįstatymiška ir negaliojančia. Pagaliau ir šiuo reikalu reikėtų patenkinti tikinčiųjų daugumos ryžtingą reikalavimą. O gal valdžia vis dar galvoja, kad Lietuvos tikintieji pamirš savo ganytoją, kurį popiežius aukštai vertina dėl jo uolumo, drąsos ir tvirtumo, laiko jį tikinčiųjų vėliava? Tokių iliuzijų nereikėtų turėti.

Šių metų pradžioje Lietuvos vyskupai ir tikintieji atskirais raštais kreipėsi į Michailą Gorbačiovą, prašydami atitaisyti vyskupui Steponavičiui daromą neteisę ir leisti jam grįžti į savo ganytojiškas pareigas Vilniuje. Dėl to ne kartą buvo renkami parašai. Persitvarkymų politika neabejotinai leimėtų ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, jeigu šis tikinčiųjų pageidavimas būtų patenkintas. Birželio 16 tuo reikalu Amerikos atstovų rūmuose kalbėjo Marylando valstijos atstovas Hoyeris, kuris į kongreso aktų rinkinį įtraukė ir kvylikos Lietuvos katalikų peticiją dėl vyskupo Steponavičiaus tremties panaikinimo.

Austrijų spauda

Austrijos katalikų laikraštis "Die Furche" birželio 5 d. išspausdino platų straipsnį, kuriame be kita ko, taip rašo: "Steponavičius - K. Bendrijos pasipriešinimo religijos priespaudai simbolis - laikomas tuo kardinolu, kurį popiežius Jonas-Paulius II 1979 m. slapta - "in pectore" paskyrė. Aušros Vartų Marijos šventovėje Vilniuje šiandien saugoma iš Lenkijos kilusio popiežiaus kardinoliškoji beretė. Su šiuo faktu siejamas gandas, kad Steponavičius esąs slaptas kardinolas".

Vienos katalikų laikraštis tęsia: "Tai atitinka seną paprotį, kad naujai išrinktas popiežius savo kardinoliškąją beretę atiduoda konkliavos sekretoriui ir jį tuo būdu padaro kardinolu. Popiežius iš Lenkijos šitos tradicijos nepaisė. Nežinom kodėl ir gal niekad nesužinosim. Tačiau Karolio Voitilos kardinoliškojos beretės perdavimas Vilniui turėtų kiekvienu atveju reikšti daugiau negu draugiško prierašumo ženklą".

Vokiečių laikraščiai

Vokiečių katalikų žurnaliste Diethild Treffert, kuri dažnai rašo apie Lietuvą, liepos 17 d. Bonos savaitraštyje "Rheinischer Merkur/Christ und Welt" išsamiai apšvelgė dabartinę Lietuvos tikinčiųjų padėtį jubiliejinių minėjimų šviesoje. Ji taip pat priminė nuo 1961 m. tremtyje laikomą vyskupą Steponavičių ir nurodo jį esant spėjamu kardinolu "in pectore", kuris iki šiol viešai neskelbiamas.

Vakarų Vokietijos dienraščio "Frankfurter Allgemeine Zeitung" apžvalgininkas Werneris Adamas birželio 27 d. irgi rašė, kad savo pareigose kliudomas Vilniaus arkivyskupijos apaštališkasis administratorius titulinis vyskupas Steponavičius, laikomas daugiau ar mažiau tremtyje, yra popiežiaus 1979 m. slapta paskirtas kardinolas, kad nepatirtų didesnių sunkumų. Valstybės labiau toleruojami kunigai teigia, kad su Steponavičium tariamasi, bet jis dėl savo amžiaus įteikė popiežiui savo atsistatydinimą. Daugiau kaip 50 Vilniaus arkivyskupijos kunigų raštu prašė Gorbačiovą ne trukdyti jį vyskupui eiti pareigas. Oficialiai Lietuvos tikintiesiems vadovaujantis titulinis arkivyskupas Liudas Povilonis, metais vyresnis už vyskupą Steponavičių. Frankfurto laikraštis parašė atvirkščiai.

Išėvijos veikla

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" 1987 m. liepos 15 d. paskelbė platų straipsnį apie užsienio lietuvius. Autorius Loreto de Paolis pažymi, kad Lietuvos krikšto iškiimės birželio 28 dieną Romoje su Šventuoju Tėvu buvo daugelio jubiliejinių renginių viršūnė tėvynėje ir užsienyje. Apie tris tūkstančius lietuvių buvo suvažiavę į Romą iš viso pasaulio, bet iš Lietuvos galėjo atvykti tik Telšių vyskupas Antanas Vaičius su aštuoniais kunigais. Juos visus Šventasis Tėvas labai nuoširdžiai sveikino

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

dėl jų ištikimybės tėvų tikėjimui ir broliškos vienybės su Katalikų Bendrija.

Užsienyje esą per milijoną lietuvių, maždaug trečdalis, kiek jų gyvena tėvynėje. Senąją praeito šimtmečio išėviją papildė naujesniųjų laikų karo pabėgėliai, išisklaidę šešiolikoje pasaulio šalių. Juos dvasiškai aptarnauja 628 kunigai lietuviai. Iš jų 458 priklauso vyskupijoms ir 170 vienuolijoms. Didžioji dalis darbuojasi, rūpindamiesi 110 parapijų ir 38 misijom. Kita dalis lietuvių kunigų priklauso amerikiečių vyskupijoms, bet padeda išlaikyti išėvių mokyklas, draugijas, kultūros centrus, spaudą. Daugiausia išėvių lietuvių telkiasi Jungtinėse Amerikos valstybėse — apie 800.000. Čia veikia apie 90 parapijų, išėina vienas dienraštis, keli savaitraščiai, daug žurnalų.

Apie 40.000 lietuvių gyvena Kanadoje. Dauguma įsikūrę po Antrojo pasaulinio karo. Veikia dvylikla parapijų.

Pietų Amerikoje daug lietuvių apsigyveno po I D. karo: Brazilijoje apie 50.000, Argentinoje 40.000, Urugvajuje 5.000.

Australijoje gyvena apie 10.000 lietuvių. Savo kultūros įstaigų jie turi Sidnėjaus, Melburno, Brisbena, Perto, Kanberos ir Adelaidės miestuose.

Vakarų Europos šalyse daugiausia lietuvių apsigyveno po karo. Vatikano dienraštis pateikia tokius skaičius: Anglijoje 6.000, Skotijoje 5.000, Vakarų Vokietijoje 4.000. Belgijoje 2.500. Prancūzijoje 1.200. Apie šimtą lietuvių priskaičiuojama Italijoje. Daugelis jų įsikūrę Romoje, kur veikia ir Popiežiškoji Švento Kazimiero Kolegija, rengianti kunigus lietuvių išėvių sielovadai.

Loreto de Paolis teigia, kad išėvijos lietuvių nepamiršta savo tėvynės ir sunkių religijos laisvės sąlygų. Brukljne veikia Lietuvių katalikų religinės šalpos organizacija, kuri įvairiais būdais stengiasi padėti patekusiems į vargą. Įvairiai minima Lietuvos krikšto šešių šimtmečių sukaktis, su kuria siejamos geresnės ateities viltys.

A. Lembergas

ITALIJOS KOMUNISTŲ DIENRAŠTIS GINA RELIGIJOS LAISVĘ LIETUVOJE

Pastaruoju metu Italijos komunistų partijos organas "L'Unita" paskelbė tris

straipsnius apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje. Dienraščio korespondentas Alceste Santini, kuris prieš pat 1986 m. Kalėdas lankėsi Vilniuje ir Kaune. Lietucos katalikų padėtį mėgino pavaizduoti visai taip, kaip jam pasakojo Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Anilionis ir jo pavaiduotojas Juozėnas. Dėl to straipsniuose pilna didelių klaidų ir nutylėjimų.

Pavyzdžiui, autorius tvirtina, kad Vilniuje tikinčiųjų reikalams tarnaujančios net 64-rių šventovės. Tuo tarpu visiem žinoma, kad Lietuvos sostinėje atvirų šventovių šiandien yra tiktai apie dešimt. Net prieš karą čia jų buvo tiktai apie 40. Autorius visai nutyli, kad iš Vilniaus katalikų yra atimtos net pagrindinės šventovės: katedra ir šv. Kazimiero, kad Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius jau 26-ri metai ištremtas iš sostinės.

Pasipiktinęs faktų klastojimu ir skandalingais nutylėjimais, į Italijos komunistų partijos organo "L'Unita" straipsnį reagavo kitas Italijos komunistų dienraštis "Paese sera". Vasario 23 d. laidoje nuolatinis "Paese sera" bendradarbis žurnalistas Giovanni Genari paskelbė straipsnį antrašte "Tikintieji Sovietų Sąjungoje vis dar yra atstumti". Antireliginės kovos fronte nėra jokių paliaubų — rašo Genari. — Nors tikybinų Bendrijų atstovai dalyvavo taaptautiniame Maskvos forume, bet atskiri tikintieji, kurie viešai išpažįsta savo tikėjimą, ir toliau lieka atstumti kaip nepilnaverčiai piliečiai. Aktyvūs tikintieji, vadinami "religiniais veikėjais" ir toliau kenčia kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose. Jų veikla yra laikoma "antisovietine". Išlaisvinami kai kurie mokslininkai, rašytojai, intelektualai, bet dar negirdėti apie religijos atstovų išlaisvinimą. O tokių kalėjimuose ir griežto režimo lageriuose yra daugybė, — pabrėžia Genari.

Lietuvoje mokyti vaikus religijos yra nusikaltimas. Mokyklose visi mokytojai yra įpareigoti vaikams skiepyti ateizmą. "Paese sera" bendradarbis primena, kad lietucių tauta turi tūkstantmetę istoriją, bet ji 1939 m. pagal Stalino ir Hitlerio sandėrį buvo prievarta įjungta Sovietų Sąjungon. Nors lietuvių tauta apie 80% yra katalikiška, — rašo Italijos komunistų dienraštis, — bet šiandien ji neturi nei katalikiškos spaudos, nei kitų komunikacijos priemonių.

Daugiau kaip šimtas šventovių buvo uždarytos. Tarp uždarytų šventovių yra Vilniaus katedra ir Lietucos globėjo šv. Kazimiero šventovė, kuri yra paversta ateizmo muziejumi. Vilniaus vyskupas Jul. Steponavičius jau 25-keri metai yra ištremtas. Kunigų skaičius prievarta mažinamas. Jau dabar daugiau kaip 150 šventovių Lietuvoje neturi savo kunigo. O galbūt tai dėl dvasinių pašaukimų krizės — klausia Genari. Jokių būdu ne. Juk reikia atsiminti, kad prieš karą Lietuvoje buvo keturios kunigų seminarijos, o šian dien yra tik viena kunigų seminarija Kaune, kurioje auklėtinių skaičius griežtai apribotas. Valdžia nusprendžia kam leisti ir kam neleisti įstoti seminarijon. 1940 m. — primena autorius. — Lietuvoje buvo 37-ni vyrų ir 85 moterų vienuolynai. Sovietai juos visus panaikino. Buvo septynios katalikiškos knygu leidyklos, šiandien nėra nė vienos...

Gorbačiovas iki šiol nėra kiek neapgailėstavo religiniam bendruomeniam ir pavieniam tikintiesiam padarytų skriaudų bei nuostolių — pažymi straipsnio autorius. Gorbačiovas pakartotinai ragino sustiprinti antireliginę kovą. Oficialūs sovietų šaltiniai tvirtina, kad Brežnevo laikais nebuvo demokratijos, bet apie tikrą demokratiją negali būti kalbos tol, kol nebus tautom užtikrinta pati elementariausia sąžinės bei religijos laisvė — baigia straipsnį Genari. Religinės laisvės varžymai yra tikra antidemokratija. Inf.

"Tėviškės Žibūriai"

VATIKANAS — VARŠUVA

Lenkų spauda po Jaruzelskio susitikimo sausio mėnesį su popiežium dažnai rašo apie galimą Vatikano-Lenkijos konkordatą. Pagal Lenkijos primą kardinolą Glemp, popiežiaus nuncijui yra jau atnaujinta rezidencija Varšuvoje. Toronto savaitraštis "Glos Polski" balandžio 23 d. laidoje rašo, kad į Varšuvą žada atvykti arkivyskupas Achillo Silvestrini ir specialus Vatikano ryšiams su Lenkija pasiuntinys, kurie tarsis su Lenkijos primu. Lenkijos min. pirmininku, užsienio reikalų ministru ir kulto reikalams įstaigos šefu. Galimas dalykas, arkiv. Silvestrini susitiks ir su gen. Jaruzelskiu. "GP" rašo "Vis labiau ryškėja diplomatinių santykių užmezgimo galimybė tarp Vatikano ir Lenkijos Liaudies Respublikos".

Vatikanas vis dar laikosi 1925 m. konkordato su Lenkija, nors jį 1945 m. lenkų komunistų valdžia nutraukė. Pagal šį konkordatą, Vilniaus metropolija priklauso tikybinei Lenkijos provincijai. Kol kiekas nespėlioja kas galėtų įvykti su Vilniaus vyskupija, jeigu 1925 m. konkordatas būtų pakeistas kitu.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275
Santana

Tel. 290-4899

O. Juodišienė

SILUVA ANUOMET IR DABAR

*Nenuženk nuo akmens o, Marija,
Pušynėly žaliame Šiluvos,
Juk krauju ten ir ašarom lyja,
Nepalik, nepalik Lietuvos.*

Nuostabūs išgijimai

Stebuklais nesistebėjom, nes mums atrodė, kad taip turi būti, nesigyrėm ir mažai pasaulyje kas žinojo, kad mažytė Lietuva turi tokią gerą Motiną.

Vieną pavasario ryta jauna motina klūpojo prie mirštančio sūnelio ir graudžiai verkdamas prašė Šiluvos Mariją užtarimo. Visų dideliame džiaugsmui vaikūnis pravėrė mėlynas akutes, prašydamas: "Mamyte, noriu valgyti".

Ir išėjo motina keliais, krentant rudens lapams, prisidengusi galvą balta skarele, o širdyje nešina giliausia padėka Šiluvos Marijai. Galima tikėti ar netikėti, bet tą jauną vyrą prieš 12 metų palaidojom Šv. Jono lietuvių kapinėse Kanadoje.

Žygiuodavo ir jaunimas

Nepriklausomybės laikais jaunimas ruošdavo Šiluvoje šventes, kongresėlius, suvažiavimus. Vasarai žydint, vėl glaudavomės po Šiluvos sparnu. Po iškilmingų pamaldų šimtai jaunimo žygiuodavo gatvėmis su gyvaisiais paveikslais, jaunos vaidilutės su rūtų vainikais ant galvos, o ant gražiausių apylinkės žirgų, tautiniais drabužiais pasipuošę, juodavo kunigaikštis Kęstutis, su kunigaikštienė Birute. Aidėjo jauni žingsniai, žvalus juokas. Vakarui atėjus, su žvakutėmis rankose žygiuodavo jaunimas Marijos garbei didžiulėje eisenoje. Lyg ugnies upė išsiliedavo Šiluvos miestelio gatvėmis. O vakaro žvaigždžių šviesoje spindėdavo Marijos koplyčia.

Tautos malda

Graudus buvo ir yra mūsų tautos kelias, todėl prie partizanų ar savanorių kapų, prie Sibiro taigose užpustyto kaurėlio nuoširdžiai giedam:

*Marija, Marija, skaisčiausia lelija,
Dangaus karaliene šviesi.
Užtark pas Aukščiausią, tą žmogų
menkiausią,
Nes viską pas Dieva gali.*

Leonardas Andriekus

ISIKŪNIJIMAS

*Ar mušė būgnais Tau perkūnijos,
Ar žmogų meldė krikšto vėlės, —
Buvai į mūsų būtį isikūnijęs,
Į giesmę vieversėlio...*

*Į būtį, kurioje net ir akmuo dejavo,
Laukuos apdegintas žaibu, —
Tas mūsų skausmas buvo Tavo
Ir Tavo amžiais bus.*

MEDITACIJOS

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVAŠIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

Ir tai — dar ne viskas:

Dievas savo malones dalijasi Patsai,
ir jų tikrai Jis negaili
nuoširdžiam, geram, Dievui atviram žmogui,
praeidamas pro šalį pro išdidžiuosius, "mokytus",
ar iš visko naudos išsunkti troškančius.

Durims atidaryti reikia rakto,
užburtai piliai — atburiančio žodžio.
Norint Dievą patirti, — reikia įsileisti Dievą į širdį,
nes Dievo be Dievo pasiekti neįmanoma.

□ Pakanka perskaityti kiekvienos tautos
ir viso pasaulio istoriją, alsuojančią sąmyšiais,
vergyste, plėšimais, žudynėm, klastom,
badu — kai pasauly užauga tiek duonos.
ligom — kai pirma nuodijam ir sargdinam,
o paskui gelbstim ir gydym.

karais — vienas už kitą nuožmesniais — — —
Užtenka pažiūrėti į kiekvieną žmogų —
kas slepias jo gaivoj, kas tūno jo širdy,
ko trokšta ir apie ką svajuoja jisai,
kaip elgias viešumoj ir kai nemato niekas, — — —

ir aiškiai suprasime, kad pasaulis ir žmogus
paliesti B l o g i o šaltinių, prisigėrę blogio, —
blogio trokšta, jį sėja. Blogis gyvena žmogaus širdyje,
viešpatauja visur. Į blogį tiesiasi rankos
ir kuria jį, nuožmiai, žiauriai ir jnitę.
Ne Dievo kūriniai, ne evoliucijos vaisiai gražūs,
ne ašarų pakalnė ir ne verdantis chaosas,
o įnirtingų kovų arena, skerdykla kruvina,
pjautynių stadionas, kur trypiamas romumas
ir galvą kelia įžūlumas — tai toks pasaulis ir žmogus...

— Taip. Pasaulis — ne Dievas. Ir žmogus — ne Dievas.
Iki tobulumo abiem — be galo toli.
Pasaulis tebegimsta, formuojasi. Žmogus — auga.
Ir nuopuolių — ne mažiau kaip pakilimų.
Bet mes išėjom tikrai iš Dievo rankų ir nepraradom
nei vilčių, nei troškimų, nei svajonių pasikelti aukščiau.
Kad ir klupdami, kad ir gyvendami prieblandoj.

Skausmas, verksmas ir svajonė yra mūsų dieviškos kilmės žymės.

(Pig. Rom 8, 19–23).

□ — "Aš esu Kelias, Tiesa ir Gyvenimas", pasakė Kristus.
O kas bus tiems, kurie šito Kelio nežino,
šitos Tiesos negirdėjo, šito Gyvenimo nė truputėlio nepatyrė,
nors kunigai, vienuoliai ir misionieriai,
klausdami Kristaus įsakymo: "Eikite ir mokykite visas tautas",
yra apėję visą žemę, kur tiktai žmogus gyvena.

O kas bus tiems, kurie šitą Kelią niekina,
šitą Tiesą apgaule vadina ar šitą Gyvenimą — iliuzija?
Gal kunigams reikia savo pastangas padvigubinti,
keliauti, šaukti — kaip per paklydusią Ninivę —
ar drebėti laukiant, kad Paskutinis Teismas
bus iš tikrųjų bausis — pragaro bedugnėn sukris visi.

— Nėra vienintelio Kelio į Laimę ar į Dangų,
nesutilpo visa išmintis Šventojo Rašto puslapiuos,
neapribojo Dievas savęs mūsų Bažnyčios sienomis,
šventais sakramentais ar kunigų sprendimu.
Ne mes, o Šventoji Dvasia švietė Dievui kuriant pasaulį,
ne mes, o Kristus teis pasaulį Paskutinįją Dieną.
ne teisingumas, o meilė yra Gyvenimo Širdis.

**PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
IRASYDAMI JUOS Į KULTŪRINIŲ KAZIMIERINIŲ FONDA**

Ignas Medžiukas

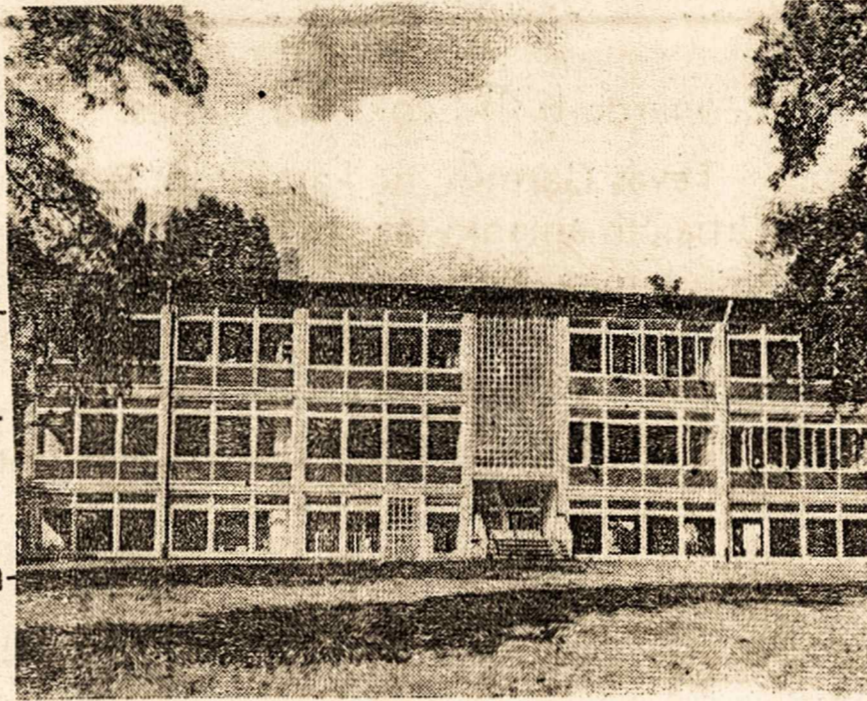
LITUANISTINĖ MOKYKLA IR
TAUTINIS IŠLIKIMAS

Birželio mėnesį daugumas šio krašto mokyklų uždaro duris, pradėdamos vasaros atostogas. Tą mėnesį atostogas pradeda ir čia veikiančios lituanistinės mokyklos. Reikia pasidžiaugti, kad dar daugiau kaip tūkstantis lietuvių, kilmės jaunuolių šias mokyklas lankė ir dalis jas baigė. Iš jų tikimės susilaukti veiklių kandidatų lietuvių jaunimo organizacijoms. Dažnai mokslo metai užbaigiami iškilmingais posėdžiais, baigusiems įteikiant atestatus, o pasižymėjusiems pagyrimo raštus ir dovanas, palydint džiaugsmingomis prakalbomis ir geriausiais linkėjimais. Iš tikrųjų momentas reikšmingas, daugelio šeštadienių darbas turi būti įvertintas, nes tai yra mokytojų, mokinių ir jų tėvų bendrų pastangų išdava.

Dr. J. Girnius nurodo, jog tautinė tėvų pareiga – leisti vaikus į lituanistinę mokyklą, o neleisti – tautinis nusikaltimas. Jis atkreipia dėmesį ir į mokytojo darbą, sakydamas, kad įsipareigojimas mokytojui lituanistinėje mokykloje, reikalaujantis apaštališkosios dvasios, nes mokyklos uždavinys ne tik perteikti žinias, bet ir brandinti lietuvišką nusiteikimą (Tauta ir tautinė ištikimybė).

Taigi mokinių tėvai ir mokytojai, atlikę šiuos įsipareigojimus, nusipelno pagarbos. Kol bus tokių tėvų ir mokytojų, toli išvijoje girdėsis lietuviškas žodis, skambės lietuviška daina ir tautiniu šokiu bus reprezentuojama mūsų kultūra.

Iš tikrųjų, kaip miela matyti lietuvių išvijos jaunimą gražiai pasirodantį mokyklų išleistuvėse, vikriai dalyvaujantį tautiniuose šokiuose, dainų ansambliuose. Bet besidžiaugiant pasiektais laimėjimais, negalime nematyti ir šioje srityje neigiamų pusių ir pralaimėjimų. Skaudu yra matyti jaunimą, nusigrėžusį nuo lietuvių visuomenės, nemokantį ie nesimokantį lietuvių kalbos, nedalyvaujantį lietuviškam gyvenime. Dėl šių reiškinių paprastai ieškoma priežasčių jaunimą supančioje aplinkoje, kad jis per lengvai pasiduoda nešamas srovės. Bet kažin ar tikroji priežastis nėra tėvų abejingumas, nes tėvai, kurie nekreipia reikalingo dėmesio lietuviškam auklėjimui, negali tikėtis, kad

Vasario 16 gimnazija

jaunimas su laiku pats susiras kelią, besidomėdamas savo kilmės šaknimis.

Nepavragstantis lietuviško švietimo entuziastas pedagogas J. Masilionis, kalbėdamas apie švietimo rūpesčius, prisimena laikus, kai lituanistines mokyklas lankė daugiau kaip 3000 mokinių, mažai teraginami, vėliau tėvams reikėję vis labiau raginti, o dabar atėjęs laikas tėvus raginti ir įtikinėti, kad svarbu vaikus leisti į lituanistinę mokyklą. Atsakydamas dėl priekaištų, kodėl lituanistinės mokyklos darbas neina taip, kaip norėtume, jis nurodo priežastį: sumažėjo meilė lietuviškam žodžiui („Draugas“ 1986.Nr.174).

Kai kur jaučiamas jau ir mokytojų trūkumas. Štai praėjusiais metais „Drauge“ skaitėme, kad Bostono lit. mokyklos direktorė kreipėsi spaudoje mokytojų reikalu: „Mokyklai reikia devynių mokytojų. Atsirado tik šeši. Raginu visus suinteresuotus mokyklos gyvavimu kalbinti žmones prisidėti bent metams prie mokytojų darbo. Jei neatsiras mokytojų, teks sujungti ar net atsaukti skyrius. Nereikia varžytis. Mes neieškome lituanistikos profesorų ar literatų, istorikų. Užtenka sąžiningo žmogaus, kuris su energija ir kūrybingumu imasi šio darbo“.

Tokių mokyklų, kurios turėjo sunkumų sukomplektuoti mokytojus, paskutiniaisiais metais buvo ir daugiau.

Išvijos tautinis išlikimas priklausys nuo to, kiek būsime pajėgūs jaunąją kartą paruošti ateities uždaviniams. Tautiniam sąmoningumui stiprinti prof. A. Saly, kadaise grįžęs iš Lietuvos, patarė lietuvių jaunimui tenai lankytis, sakydamas: „Išvija yra šaka, kuri iš tautos kamieno

sau gyvybės syvų semiasi. Šiaip jau lemta nudžiūti. Todėl kaip tik svarbu, kad gyvąją Lietuvą kuo daugiausia mūsų jaunimo pamatyty ir pažintų. Kraštas okupuotas, bet yra ir gyvoji veržli bei darbšti Lietuva. Ji, sakyčiau, patriotiškesnė nei anais laikais, nes dėl kiekvieno lietuviško reikalo turi kovoti ir sunkiai kovoti“. (L. L. 1972 spalio mėn.).

Kaip patirtis parodė, tie, kurie tenai lankėsi, gražiai buvo sutikti giminių, pamatė kraštą, jo istorinius paminklus, labiau pamilo protėvių šalį, kuri tapo jiems realybe, o ne iliuzija, susidaryta iš vadovėlių.

Lituanistinių mokyklų sistema buvo sukurta tam, kad, ir gyvenant nuosavoje žemėje, jaustume tautos gyvybės pulsą ir tuo būdu būtų išlaikyta tautinė gyvybė. Tuo tikslu, ypatingas dėmesys buvo skiriamas priaugančių kartų lituanistiniam švietimui. Stebėdami gyvenimo eigą, priename išvadą, kad pamažu nesulaukiamai vyksta nutautimo procesas. Nežiūrint švietimo darbuotojų didelių pastangų, ne visada jų užsimojimai ir planai yra sėkmingi nes Amerikos tautybės tirpiančios katilas stipriai veikia.

Tautinis išlikimas, gyvenant svetimam krašte, yra sunkus uždavinys, kuriam įvykdyti reikia daug pastangų ir finansinės paramos. Tikėjime, kad sutelktinomis pastangomis, jei nutautimo ateityje ir neišvengsime, bet jo eigą smarkiai pristabdysime tai bus daug padaryta. Reikalingos finansinės paramos bus susilaukta, jei tik visuomenė bus įtikinta jos svarbumu, kaip ne kartą yra buvę praeityje.

IŠ EGLUTĖS JUOKŲ maišelio
Sraigė lipa į vyšnios medį. Pamato boružę:

— Klausyk, tame medyje dar nėra vyšnių.
— Kol įlipsiu, jau bus! — sako sraigė.

DĖMESIO!

NAUJOS RŪŠIES KONKURSAS

Skiriu tris premijas ML skaitytojams ir neskaitytojams už tiksliausią pasisakymą apie kas yra LIETUVIŠKUMAS, arba, kaip dabar portugališkai vartojama, „LITUANIDADE“.

Premijos bus lietuviškos muzikos, laisvai pasirinktos, trys, dvi ar viena, kasete-juostelė.

Mecenatas

P.S. Pasisakymus galima pasirašyti slaptyvardžiu.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377
— São Paulo — Capital

Bom Retiro

VENEZUELOS LIETUVIAI

Besilankydamas Venezueloj, kun. Pr. Gavénas pravedé pamaldas, kurias organizatoriai pavadino oficialiu Lietuvos Krikšto Jubiliejaus šventimo atidarymu.

Po trumpo susikaupimo-rekolekcijų vyko vandens pašventinimas ir tikinčiųjų apšlakstymas, tikėjimo išpažinimas ir krikšto pažadų atnaujinimas, šventoji valanda prieš išstatytą Švč. Sakramentą ir malda ypač už Tėvyne, Mišios (aukotos už prieš mėnesį mirusį kun. Antaną Sabaliauską), komunija ir, paskui, pabendravimas per suneštines vaises.

Venezuelos lietuviai yra numatę Jubiliejų paminėti šv. Kazimiero (San Casimiro) mieste ir iškilmingai atšvęsti Karako katedroj pamaldomis, kurias laikys Karako arkivyskupas kard. Lebrun ir kurios per TV bus transliuojamos visam kraštui. Kad lietuvių choras būtų stipresnis, Don Bosco parapijos choristai (venezueliečiai) repetuoja kartu su lietuviškas giesmes, kurias giedos per Mišias.

Kad Jubiliejus ir tautiniai būtų paminėti ir jo prisiminimas ilgiau užsiliktų, VLB-nė išgavo iš Venezuelos centrinio pašto komemoratyvinį pašto ženklą (penki skirtingi vienetai su lietuviškom vinjetėmis).

URUGVAJUS

Montevideo lietuviai suruošė oficialų Lietuvos Krikšto Jubiliejaus minėjimą pamaldomis katedroj rugsėjo 13-tą. Mišias laikė Montevideo arkivyskupas José Gottardi, SDB.

Po pamaldų lietuviai nunešė gėlių vainiką prie Artigas paminklo Nepriklausomybės aikštėje, ir taip pat Lietuvos aikštėje.

Laukiama daugiau žinių apie šventę.

KUN. PROF. LIUDVIKAS GARMUS, OFM

Lietuvis Pranciškonas, gal daug kam nei girdėtas nei regėtas, vistiek yra svari asmenybė Tėvų Pranciškonų Ordine.

Jis profesoriauja Petropolio, R.J. Jėzaus Širdies Seminarijoj, kartu su kun.

Leonardu Boff., vokiečių kilmės.

Tėvas Garmus, ne kartą kun. Petro Urbaičio aplankytas, aiškiai reiškiasi, tarp kunigų Profesorijų ir Teologijos Studentų, kaip lietuvis, nors lietuviškai neturėjo progos daug kalbėti.

Kam iš lietuvių teks lankytis Petropolij, būtų prasminga aplankyti ir tą mums nuošalų tautietį Tėvą Liudviką Garmų.

KPU.

VISŲ MŪSŲ REIKALAS

Lietuvių tautai idealizmo netrūksta, lygiai netrūksta ir pačių herojų, tačiau trūksta herojų kulto. Tokią turtingą ir garsią praeitį turinti tauta netgi neturi sukūrusi savo tautinių herojinių mitų ar epų, kaip kad turėjo ir tebeturi senovės graikai, vokiečiai, prancūzai, anglai arba suomiai. Greiti esame reklamuotis savo nuoskaudomis, negu didžiuotis savais žygdarbiais. Tas, be abejo tautoje nesužadina to idealizmo polėkio, kaip kad ten, kur išvystytas herojinis kultas. Tautos nuoskaudos bei kančios kitų akyse sukelia užuojautos bei pasigailėjimo, gi heroizmas kelia pasigėrėjimą ir nuostabą. Gal todėl, užuot reikalavę, mes visados tik maldaujame, užuot pasipriešinę – lenkiamės. O tai yra dėl to, kad amžiais užguiti mes neišsiauginome herojinės dvasios. Net ir mūsų netilimoje praeityje yra tiek daug herojinių momentų, tačiau mes juos nutylime.

Geriausias pavyzdys, tai birželio įvykiai. Bolševikai pradėjo masinius lietuvių tautos trėmimus ir sukilusi tauta sėkmingai vijo laukan okupantą. Pasirinkome minėti trėmimus, ne sukilimą. Tokie pasirinkimai ilgainiui ugdo mūsų menkavertiškumo jausmą, kuris yra mūsų nykimo priežastis. Stokodami herojiškos dvasios, mes lygiai stokojame ir tautinės ambicijos. Kaip tik dėl to turime daugiau iš savo tarpo kitiems pataikūnų, negu parodančių savo tautinį charakterį bei atsparumą.

Yra aktualu gaivinti savyje ir savo vaikuose tą herojinę dvasią, kuri būtų užtvara prieš bet kokį nutautėjimą išivijoje. Idealizmo ir heroizmo vykdymas yra visų mūsų reikalas. Vyturys

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Kad mes visi norime iškelti Lietuvos vardą savo artimųjų tarpe, tai nėra jokia naujiena. Kiekvienas tautietis nori, kad mūsų šalis būtų kuo plačiausia pažįstama. Tik viena bėda, kad portugalų kalboje beveik nieko neturime apie Lietuvą... o vietiniai dar lietuviškai neišmoko.

Apie tai jau buvo daug kalbėta, rašyta, ir gal kaip tik dėl to ir atsirado lapelis portugalų kalba "Mūsų Lietuva em português". Nors jis ir labai kuklus, jau rodos baigia savo paskutines jėgas, bet žiūrėk vėl atsigavo, vėl išeina keli numeriai. Kartais įdomesni, kartais nuobodūs, kartais medžiaga pritrūksta, tai atsilieka kokia savaitė. Tačiau reikia pripažinti, kad tas kuklus lapelis šiek tiek prisidėjo prie to, kad mūsų jaunimas ar net ir senimas, draugai vietiniai – visi, kuriems lietuvių kalba neįkandama šiek tiek sužinojo apie Lietuvą.

Kalbant apie tai, kartą vienas tautietis inžinierius manęs paklausė, ar nebūtų galima tą lapelį sustiprinti, pridėti įdomesnių žinių, gal net formatą pakeisti, kad atrodytų lyg didesnis. Iš tiesų nėra problema techniška, visa yra įmanoma, tik tai neturime žmonių, kurie prie to prisidėtų. Rodos, sunku tikėti, kad mūsų kolonijoje nėra kelių savanorių tokiam darbui ir dar vietine kalba.

Žinių, informacijos, istorijos, literatūros apie Lietuvą, jos kultūrą, papročius, tradicijas mes turime pakankamai ir pagrindiniai tos žinios yra lietuvių kalboje. Bet jų yra ir labai daug anglų, prancūzų, ispanų, vokiečių ir italų kalbose. Toji įvairi medžiaga ateina į redakciją, bet jos niekas nevartoja. Redaktorius neturi laiko vertimams, nes savaitraštis turi būti paruoštas ir tai atliekamu laiku nuo parapijos darbų. Vos užtenka laiko pastoviai pagrindinį savaitraštį išleisti.

Jeigu atsirastų sakykim kokie keturi žmonės, kurie sutiktų vieną kartą į mėnesį išversti į portugalų kalbą po vieną straipsnelį iš jiems prieinamos kalbos. Gal tai nebūtų per sunku ir mūsų vietine kalba priedas būtų daug stipresnis. Jeigu medžiagos būtų daugiau, tai būtų galima net ką padoresnio išleisti. Jau turime du pažadus pagalbai, tai išėtų gal kitus du nebūtų taip sunku rasti. Turint mintyje, kad tie, kurie iki šiol dirbo nepasitrauks, tai darbas turėtų nesustoti.

Ką versti nėra kliūtis. Užtenka kreiptis į redakciją. Ten yra pakankamai medžiagos. Kadangi žinome aiškiai, kad gera dalis mūsų jaunimo nesupranta lietuviškai, kiti mūsų draugai vietiniai mums rodo simpatijų, bet mažai ar beveik nieko nežino apie lietuvių kultūrą, istoriją, tai vienintelis kelias tam yra informacija portugalų kalba. Kuo daugiau jos turėsime, daugiau rasime simpatijų mūsų reikalams, net ir nutolęs jaunimas gal pažinęs daugiau savo tautos praeitį, supras kas jis. Istorija pilna pavyzdžių ta prasme. Negalima mylėti to, ko nepažįstame. O pažinti galime per spaudą mums suprantama kalba. Gaila, bet nevisi mūsų pakankamai supranra lietuviškai. Žurnalistinė kalba nėra taip lengva.

Atsilieps kas į šį prašymą?

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

COMERCIAL SUEIKAS LTDA.

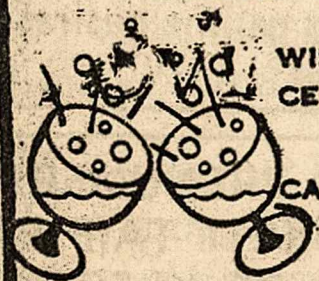
BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

Halina Mošinskienė

"NOITE LITUANA" S. PAULO

B.L. Sąjungos - Aliança būstinėje, rua Lituânia nr. 67, Mooca, sulaukė daugelio susidomėjimo š.m. rugsėjo mėn. 19 d. vakaronėje. Iniciatoriai – B.L. Bendruomenės Tarybos pirmininkas Dr. Antanas Šiaulys su šeima, įtraukęs visų organizacijų vieninguman lietuvių pavienius "būrelius", o ypač jaunasias pajėgas. Tad, kad būtų aiškiau, B.L. Sąjunga užleido salę ir bufeto patalpas. Kun. J. Šeškevičiaus "lietuviškų valgių" skanumynus ir gardumynus paruošė V. Zelinos specialistės, o tų valgių buvo labai skanių. Ypač paragavus vieną kitą taurelę Veros Tatarūnienės paruošto Krupniko – gal mūsų senolių "midaus". – "Bufetas" turėjo patį didžiausią pasisekimą.

Tą "vakaronę" pradžiugino pasirodęs mūsų jau subrendę jaunimas savo sakyčiau, net perdėm ugingais lietuvių tautiniiais šokiais svečiams.

O vistik, "Nemunas" išliko savo linijoje – Silvijos Bendraitytės elegiškoje svajonėje, ir vėliau dainavęs bendruomenės choras, ved. maestro V. Tatarūno pavirtino mūsų – žiūrovų nuotaikas.

"RŪTELĖ" jau turėtų būti "Rūta", "Aušra" – naujas sambūris – Sveiki gyvi, dabartyje susipažinę. – Vadovams lietuviškų tautinių ansamblių ateičiai tik linkiu ištvėrės "nors niekada nekviečiama jų tarpe, nei vardų nežinau. Todėl ir pasaulio lietuvių laisvoje spaudoje jų negaliu įduoti. Susitinkame, atsiučiuojame pasisveikinę ir? ... – lieka man tik bendras vaizdas, pasigėrėjimas tuo skaisčiuoju LIETUVIŲ TAUTOS PRIEAUGLIU, kurio rankose ATEITIS visos P. AMERIKOS LIETUVIŲ.

Didvyrių žemė, gimdo svetur savo palikuonius. Jų rankose ir visuotiname gyvenimo sampratos – pasaulinio masto nuovokoje yra LIETUVOS ateitis.

Turėkime visur drąsos būti lietuviams. Tą drąsą perduokime savo ateities palikuoniams, savo broliams Lietuvą pamilusiems – mūsų visų išsivijęs troškimus įteikdami mums palankiems "svečiuosna" globėjams.

Čia visas mūsų lietuviškas jaunimas dalyvavęs ŠILUVOS - TAUTOS ŠVENTĖJE Šv. Kazimiero parapijoje, sekmadienį, rugsėjo 6 d. Iš kairės: Ana Silvia, Paulius Roberto ir Ana Maria. Valio mūsų lietuviškam jaunimui. Nuotr. P. Rukšio.

Daugiau tokių bendravimų ruoškime savitarpyje. Kad išsivija LIETUVIŲ būtu įjungta, kaip jautrausias sąnaris Brazilijoje, kaip ŠV. KRYŽIAUS auka visame krikščionių pasaulyje, Šv. Marijos ŽEMĖ – MYLĖTŲ.

Gal mūsų maldose, mažytė, bet mūmyse stebūklinga "Lietuva gyva Brazilijoje" Joks melas nesustabdys mums meilės savai žemei.

Žodžiai garbingo deputado federal Roberto Cardoso Alves, dalyvavusio toje mūsų "Noite Lituana" vakaronėje.

"Ne kritika savųjų. Nejieskojime viens kito klaidų, mes savitarpyje, mes galime rasti išeitį, sau ir net savo tautos ateičiai, tik savo sprendime – MUMYSE subrendusiuose savyje - tautos ateitis..."

AČIŲ visiems Ačiū, dalyvių vardu ypatingai... saulėtam JAUNIMUI.

RYŽKIMĖS MOKYTI VAIKUS...

Kiekvienam aišku, kad lietuviškas jaunimas nuo lietuvių veiklos jau yra atkritęs. Savo gyvenimo tiksluose jaunimas lietuvių neberanda vietos. Mat jam neaišku, kokių būdu lietuviškoji veikla gali jam padėti jo gyvenimo tikslų siekime. Mes jau beveik žūstame, nykstame, o jaunoji karta susilieja su ją supančia aplinka.

Su kartėliu reik pripažinti nemalonų faktą, kad ant rankos pirštų jau suskaitome mokančius kalbėti. Sutinki kartais ir lietuvi nemokantį lietuvių kalbos, bet tikrai nuoširdų lietuvi. Nemoka dažniausiai kalbėti dėl tėvų apsileidimo ir keisto nusistatymo: "Mano vaikai – brazilai, jie yra gimę čia." Toks tėvų įsitikinimas tūkstančius jaunuolių pastūmėjo į nutautimą – didžiausią mums nuostolį. Gaila ir griaudu girdėti kai lietuviukas atrėžia: "Eu sou brasileiro." Prieiname prie to, kad be lietuvių kalbos lietuvių teatpažinasi tik iš dar neiškraipytos pavardės, kuri ilgainiui taps išdardyta.

Iš kur gi mes kilę? Yra sukurta mišri šeima – namų kalba liko svetima. Vos išvydęs pasaulį lietuviškas prieauglis nuskaitymas. Gal ateityje kas nors domėsis, kai bus užaugę: tai iš kur gi mes esame kilę? Ir gal niekada nesužinos apie savo kilmę. Taigi svetimasis kraštas, per tėvų užsispyrimą taip ir "suvirškijo" auką.

Ar mes dar galime svajoti apie kongresus? VI PLJ kongresas pareikalaus iš visų jo dalyvių, prelegentų, mokytojų, būrių vadovų įtempto darbo ir didelio pasiaukojimo. Ir kas galėtų grįžęs pasakyti: dirbau taip, lyg nuo manęs priklausytų tėvynės likimas.

Matosi krizė – jaunimas kalbos nemoka. Skubiai privalome grįžti prie pagrindinio auklėjimo principo. Tėvai ryžtasi auginti, mokyti savo vaikus lietuviškos šeimos aplinkoje, o Bendruomenė ir organizacijos jungtusi į sąžiningą dialogą su jaunimu.

Vytyrys

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Petronelė VOSYLIENĖ	Cz. 300,00
Vytautas ČEMARKA	Cz. 300,00
Viktoras ZUBELIS	Cz. 500,00

CHOPPERIA

ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEI JOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

GIMĖ

LARISSA Chorociejus Carvalheira Garcia rugpiūčio 28 d. Aldos Chorociejus ir Carlos Roberto Carvalheira Garcia pirmoji duktė.

Šalia Aldos ir Carlos Roberto džiaugiasi seneliai Alda ir Jonas Chorociejai bei kiti giminės.

DANILO Jurčiukonis Butkus gimė rugsėjo 9 dieną. Danilo yra antras Rosanos ir Klaudijaus Butkų sūnus.

Šalia tėvų džiaugiasi seneliai Luzia ir Jonas Jurčiukoniai bei Elena ir Jonas Butkai.

Džiaugiasi taip pat mūsų kolonija, sveikina tėvelius bei senelius ir linki visiems geros sveikatos bei Dievo palaimos.

PROCESIJA BE VĒLIAVŲ

Šiluvos – Tautos šventės procesijoj nebuvo nei Lietuvos nei Brazilijos vėliavų. Ant greituju rengiantis procesijoj buvo rasta 6 ar 7 lietuviškos vėliavos, o braziliškos nė vienos. Kam nors ar kokiai šventėj buvo paskolinta, bet užmiršta sugražinti. Išvada: kam kitą kart reikės vėliavos – tegul pasigamina ar nusiperka, kaip ir mums reikės padaryti.

Šv. Kazimiero parapija

DĒMESIO PAJŪRIŲ TAUTIEČIAMS

Kaip jau anksčiau "ML" skelbė, įsidėmėtina, kad ateinančio spalio 4 dieną, sekmadienį, 11 val., bus lietuviškos pamaldos Santos mieste, Aparecida Bairre, Aparecida Parapijos bažnyčioje.

Visiems atsimintina, kad dera paminėti Lietuvos krikšto 600 metų Jubiliejų ir kad, šie metai yra Tarptautiniai Marijos Metai.

Dėkojame už atidą

Šv. Kazimiero Parapija

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

B. L S A J U N G A – A L I A N Ç A

Aukoja po Cz.1.000 (tūkstantį) kas mėnesį.

Aukotojams-rémėjams gili padėka ir geriausi linkėjimai

ML redakcija ir administracija

PAVASARIO ŠVENTĖ LITUANIKOJE

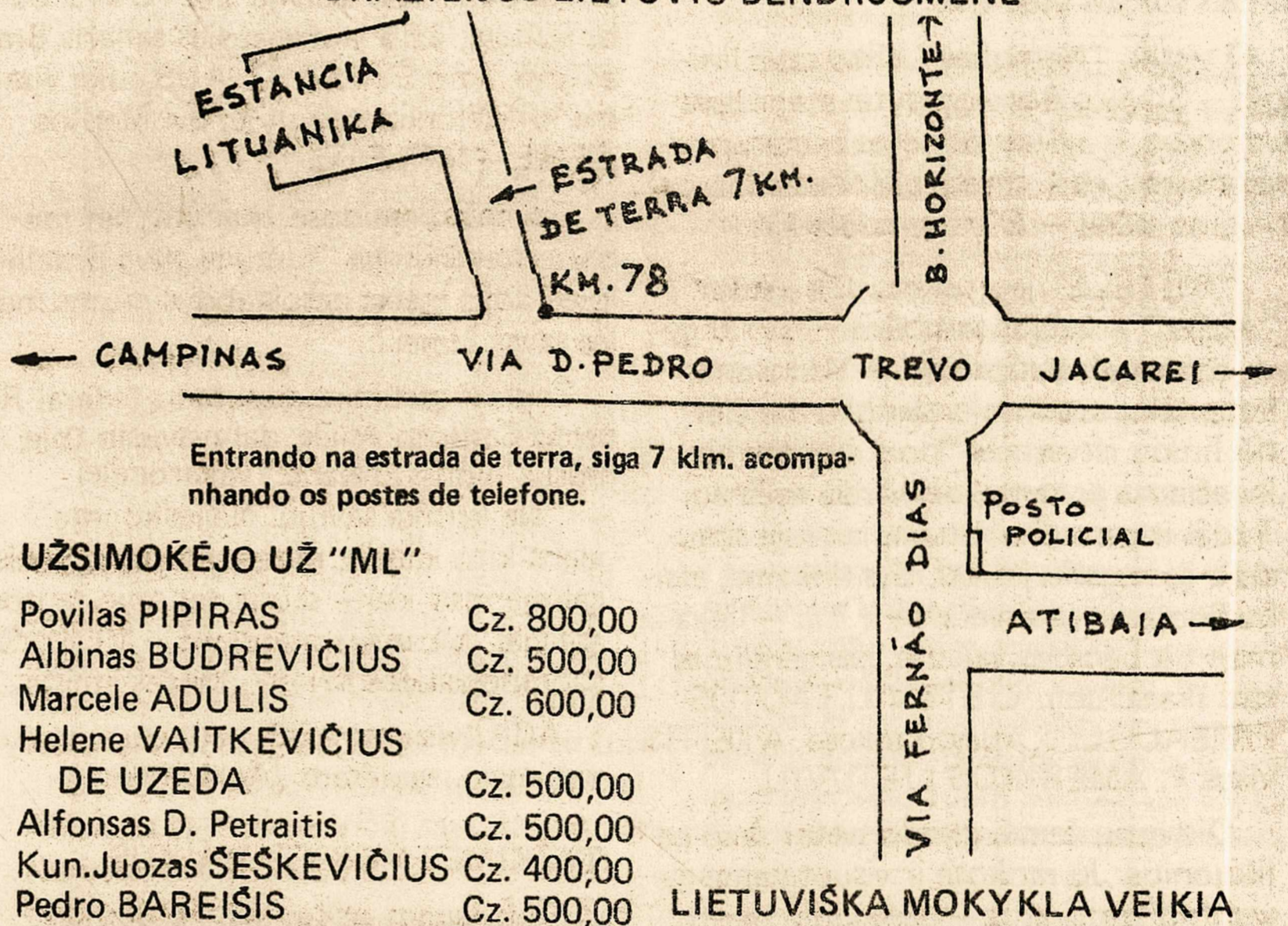
SPALIO (OUTUBRO) 11 DIENA, SEKMADIENI

CHURRASCO, LIETUVIŠKI VALGIAI,
KARALAITĖS RINKIMAI – ŽAIDIMAI

Rezervuokite autobuso vietas pas J. Tatarūną tel.637344
arba pas A. Rudį tel 216.7880

RENGIA

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

LIETUVIŠKA MOKYKLA VEIKIA

Lietuvių kalbos pamokos Vila Zeli noje vyksta šia tvarka:

Pirmadieniais 19 val. vyresniųjų grupė su mokytoja Liucija Jodelyte-Butrimavičiene.

Šeštadieniais 10 val. mažųjų grupė su mokytoja Maryte Aleknavičiūte ir mokytoja Ana Paula Tatarūnaite.

Šeštadieniais 11 val. moksleivių grupė su mokytoja Nilza Guzikauskaite-Celišauskiene.

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

DĒMESIO! DĒMESIO!

FILMAS "VILNIUS - 87"

Spalio 18 dieną, sekmadienį 15 val. Sąjungos-Aliança salėje, Rua Lituânia, 67, Moóca, rodysime filmą apie mūsų ekskursiją Vilnius 87.

Prašome visus ekskursantus dalyvauti su savo draugais ir pažįstamais.

ATENÇÃO

Dia 18 de Outubro de 1987, Domingo, às 15 horas, no salão da Aliança-Sajunga, Rua Lituânia, 67, Moóca, será apresentado o filme da nossa viagem VILNIUS 87.

Pedimos comparecimento de todos os participantes da excursão com seus parentes e amigos.

Aleksandras Boguslauskas
Cetemar